

NOT: Astsubay olarak görev yapan personelin 657 sayılı Kanun kapsamındaki kamu kurumlarına nakli hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-7561212

04/10/2023

Konu: Görüş (Astsubay Olarak Görev Yapan
Personelin 657 sayılı Kanun Kapsamındaki
Kamu Kurumlarına Nakli)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22.09.2023 tarihli ve 84308653-900-27670 sayılı yazınız.

Deniz Kuvvetleri Komutanlığında 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi tarihinde astsubaylığa naspedilen ilgilinin Belediyenizde münhal bulunan memur kadrosuna 657 sayılı Kanunun kapsamında naklen atanıp atanamayacağı hususunda görüş talep edilen ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun;

"II-Fakülte veya yüksek okul mezunlarının muvazzaf subay nasbedilmesi" başlıklı 14 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında, "*Bu madde hükümlerine göre subay nasbedilenler, 15 inci maddede öngörülen askeri eğitimi müteakip atandıkları görevlerde bir yıllık deneme (adaylık) süresine tabi tutulurlar. Doğrudan Özel Kuvvetler Komutanlığı emrinde görev yapmak üzere subay nasbedilenlerin deneme süresi iki yıldır.*

Temel askerlik eğitiminde veya askeri eğitimde başarı gösteremeyenler, eğitimi başarı ile bitirdikten sonra atandıkları görevde bir yıllık (doğrudan Özel Kuvvetler Komutanlığı emrinde görev yapmak üzere subay nasbedilenler için iki yıl) deneme süresi sonunda Türk Silahlı Kuvvetlerine uyum sağlayamayan veya subaylığa engel hali görülenler, deneme süresinin sona ermesinden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılanlar veya bu şartları kaybedenler ile deneme süresinin bitimine kadar kendi istekleri ile ayrılmak isteyenlerin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilir ve aldıkları aylıkları dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar, kanuni faizleriyle birlikte kendilerinden tahsil olunur." hükmüne,

"Askeri eğitim" başlıklı 15 inci maddesinde, "*Silahlı Kuvvetler veya kendi hesabına fakülte veya yüksekokulları bitirenler ile lisansüstü öğrenimi tamamlayanlar subay nasbedildikten sonra nakledildikleri sınıfları ile ilgili bir göreve atanırlar. Özel Kuvvetler Komutanlığı emrinde görev yapmak üzere muvazzaf subaylığa nasbedilenler, doğrudan Özel Kuvvetler Komutanlığı emrine atanırlar.*

Bunlar nasbedildikleri rütbede ilk açılacak sınıfları ile ilgili subay sınıf okulları temel eğitimine, sınıfları ile ilgili subay sınıf okulları olmayanlar ise özel askeri eğitime tabi tutulurlar. Başarı gösteremeyenler görevlerine dönerek sonraki dönem eğitime katılırlar. Bunlardan ikinci dönem eğitimde de başarı gösteremeyenler görevlerine iade edilirler ve yeniden eğitime tabi tutulmazlar. 14 üncü maddenin bir ve ikinci fıkralarına göre subay nasbedilenler hariç bu gibilerin nasbedildikleri rütbeyle ait bekleme süresi bir yıl uzatılır.

... " hükmüne,

"II-Temin ve yetiştirme" başlıklı 68 inci maddesinde, "...

*Uzman jandarmalardan astsubay nasbedilenler hariç olmak üzere kendi nam ve hesabına fakülte, yüksek okul veya meslek yüksekokullarını bitirenlerden bu madde hükümlerine göre astsubay nasbedilenler, **astsubay nasbedilmelerini müteakip atandıkları görevlerde bir yıllık deneme (adaylık) süresine tâbi tutulurlar.** Bunlardan atandıkları görevde bir yıllık (doğrudan Özel Kuvvetler Komutanlığı emrinde görev yapmak üzere astsubay nasbedilenler için iki yıl) deneme süresi sonunda*

Türk Silâhlı Kuvvetlerine uyum sağlayamayan veya astsubaylığa engel hali görülenler veya deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılanlar yada bu şartları kaybedenler ile deneme süresinin bitimine kadar kendi istekleri ile ayrılmak isteyenlerin Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilir ve aldıkları aylıklar dışında Devlet tarafından bunlara yapılan masraflar, kanunî faizleriyle birlikte kendilerinden tahsil olunur..." hükmüne,

"I- Subayların ve astsubayların yükümlülüğü" başlıklı 112 nci maddesinin birinci fıkrasında, "Muvazzaf subay ve astsubaylar subay ve astsubay nasbedildikleri tarihten itibaren fiilen onbeş yıl hizmet etmedikçe istifa edemezler." hükmüne yer verilmektedir.

Bununla birlikte, konu ile ilgili olarak Milli Savunma Bakanlığının 2/6/2022 tarihli ve E-33827891-900-1275636 sayılı yazısında; subay/astsubay olarak naspedilenlerin 1 yıllık deneme süresine tabi tutulacağı (doğrudan Özel Kuvvetler Komutanlığına atanalar için 2 yıl), bu deneme süresinin başlangıcı olarak ise subay ve astsubaylığı naspedildikten sonra tefrik edilecekleri eğitimi müteakiben atandıkları göreve katılım tarihinin esas alınması gerektiği belirtilmiştir.

Aynı yazıda, askeri personelin özel mevzuatı uyarınca deneme (adaylık) süresine tabi tutulduğu, öngörülen bu sürenin ise 657 sayılı Kanunda düzenlenen "aday memurluk" kavramına kıyasen tesis edildiği belirtilmiş olup göreve katılım tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde istifa edenlerin deneme süresi içerisinde istifa etmiş kabul edileceği, dolayısıyla adaylık devresini tamamlamadan istifa edenlerin de 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesi kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarına atanmasının mümkün olmadığı ifade edilmektedir.

Bu bağlamda 926 sayılı Kanun kapsamındaki personelin görev birimlerine göre bir ila iki yıl deneme süresine tabi tutuldukları, hem kuruma hem personele çeşitli hak ve yükümlülüklerin tanındığı bu sürelerde personelin adaylık statüsünde olduğu, asli memur statüsüne deneme (adaylık) devresinin başarı ile tamamlanmasını müteakip girileceği, bu deneme devresinin on beş yıllık istifa yasağı süresinden istisna tutulduğu görülmektedir.

Diğer yandan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 74 üncü maddesinde, *"Memurların bu Kanuna tabi kurumlar arasında, kurumların muvafakati ile kazanılmış hak dereceleri üzerinden veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde derece yükselmesi suretiyle, buldukları sınıftan veya öğrenim durumları itibariyle girebilecekleri sınıftan, bir kadroya nakilleri mümkündür. Kazanılmış hak derecelerinin altındaki derecelere atanabilmeleri için ise atanacakları kadro derecesi ile kazanılmış hak dereceleri arasındaki farkın 3 dereceden çok olmaması ve memurların isteği de şarttır.*

...

13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarla bu Kanuna tabi kurumlar arasındaki nakillerde de yukarıdaki hükümler uygulanır. Aynı kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarda çalışıp 657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden, hizmete giriş dereceleri 36 ncı madde ile tespit edilen giriş derecelerinin üzerinde olanların ilk ilerleme ve yükselmeleri için kanuni bekleme sürelerine yukarıda yazılı dereceler arasındaki sürelerle tekabül eden süre kadar ilave edilir." hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanunun ek 27 nci maddesi, *"657 sayılı kanun ile ek ve değişikliklerinde 13/12/1960 gün ve 160 sayılı Kanunun dördüncü maddesine yapılan atıflar 8/6/1984 gün ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili maddelerine yapılmış sayılır." hükmünü amirdir.*

Diğer yandan, 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde ise, *"Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşları şunlardır:*

- a) Genel bütçeye dahil dairelerle, katma bütçeli idareler ve bunlara bağlı kuruluşlar,*
- b) İl Özel İdareleri ve belediyeler, bunların birlikleri ve bunlara bağlı iktisadi müesseseler, işletmeler,*
- c) İktisadi devlet teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri,*
- d) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları dışında kalan ve kamu fonu kullanan, özel kanunlarla veya bunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kamu kuruluşları ve bu nitelikteki*

bankalar ve bunların en az sermayesinin yarısından fazlasına iştirak suretiyle kurdukları müessese, ortaklık ve iştirakler,

e) Döner sermayeli kuruluşlar ile özel kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları.

Askeri kurum ve kuruluşların 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile ek ve değişikliklerine tabi personeli bu Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamı dışındadır." denilmektedir.

Bu hükümler uyarınca, 657 sayılı Kanuna tabi kurumlar ile 217 sayılı KHK'nın 2 nci maddesi kapsamına giren kurumlar arasındaki Devlet memurlarının nakilleri mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 28/7/2009 tarihli ve 27302 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (mülga) 1 Seri No'lu Kamu Personeli Genel Tebliğinin 6 ncı maddesinde ise; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 92 nci maddesi uyarınca 657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden kendi istekleri ile görevinden çekilmiş olanların, boş kadro bulunmak ve gireceği sınıfın niteliklerini taşımak kaydı ile bu Kanuna tabi kurumlardaki memuriyetlere atanabilecekleri, bu hüküm çerçevesinde görevlerinden kendi istekleriyle çekilmiş bulunan veya görev süreleri sona eren; 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi subay ve astsubayların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memur olarak istihdamlarının durumlarına uygun boş kadro bulunması ve hizmetlerine ihtiyaç duyulması halinde, başvuracakları kamu kurum ve kuruluşlarının takdirinde olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi subay ve astsubayların 657 sayılı Kanun kapsamındaki kamu kurumlarına nakli mümkün bulunmamakta olup ancak, tabi oldukları mevzuat dahilinde, istifa ettikleri takdirde anılan Tebliğin ilgili hükmü uyarınca başvuracakları kamu kurum ve kuruluşların takdiri doğrultusunda açıktan atama yoluyla Devlet memuru olarak istihdam edilebilmektedirler.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü